

„De Darde Klokke”

November

2014

EDITIENUMMER

173

Drie moandeleks tidschrift veur Ommen

in samenwerking met de Historische Kring Ommen

Port Betaald

COLOFON

STICHTING DE DARDE KLOKKE

Voorzitter

H. Woertink
Telefoon 0529-452963

Secretaris

S. Schokkenbroek
Patrijsstraat 39
7731 ZL Ommen
3eklokke@hccnet.nl
Telefoon 0529-463111

Penningmeester

A. van der Vegt
Sperwer 34
7731 KB Ommen
Telefoon: 0529-456317

HISTORISCHE KRING OMMEN

Voorzitter

B.J. Warmelink
Telefoon 06-54347956

Secretaris

H.J. Feddema-van Elburg
De Schammelte 27
7731 BL Ommen
w.feddema@home.nl
Telefoon 0529-463288

Penningmeester

C.C. Schneiders
Telefoon 0529-458335

GEMIENSCHOP VAN OLL OMMER

Veurzitter

G.H. Steen
Telefoon 0529-454181

Schriefster

Berna Poelarends
Wolfkuillaan 10
7731 AM Ommen
martinenberna@hetnet.nl
Telefoon 0529-450507

Penningmeester

H. Prenger
Telefoon 0529-452096

Drie moandeleks tiedschrift veur
Ommen en de gemienschop van
Oll Ommer in samenwerking met
de Historische Kring Ommen

Redactieadres

Patrijsstraat 39, 7731 ZL Ommen
telefoon (0529) 46 31 11
e-mail 3eklokke@hccnet.nl

www.hko-ommen.nl

Lidmaatschap

- € 21,50 per jaar lidmaatschap HKO
inclusief abonnement De Darde Klokke.
- € 22,50 per jaar bij niet automatische
afschrijving. Betaling op IBAN
NL97 RABO 0378 9039 77 t.n.v. HKO.
- Veur betaling van abonnement op
De Darde Klokke € 6,- per joar.
IBAN NL72 INGB 0003 0435 54 of
NL08 RABO 0348 9059 04
t.n.v. 'De Darde Klokke' te Ommen

**Overname van artikelen
toegestaan met
bronvermelding.**

www.hko-ommen.nl

M E T D A N K A A N

Notarispost Ommen
Univé Verzekeringen
Tuincentrum Jurrie Baas
Weenink & Jansen Makelaars
Aannemersbedrijf M. van der Vegt
Meijerink | grafisch bedrijf
Douwe's Dump
Rijwielen/Bromfietsen Brunink
NTP Infra BV
Installatiebedrijf Groen Ommen
Autoschade Huysmans
Ommer Automaten
Bandenservice Ommen
Pearle Opticiëns
Schildersbedrijf Van Elburg
Dakdekkers- en Renovatiebedrijf
E. van der Linde Ommen BV
Café-Restaurant 'De Nieuwe Brug'
Vivante Touwen
Stucadoorsbedrijf Rinus Zwanepol
Van Aalderen garage en tankservice
Dunnewind-Groep BV
Bouwbedrijf Vonder BV

Patisserie-Lunchroom Ekkelenkamp
Dames- en herenkapsalon Pascale
M. Dunnewind Radio, TV en witgoed
Schildersbedrijf Lennips
Takman Gereedschappen
Renault-dealer Cents
Café-Restaurant 'Flater'
De Rechter van Steenwijk
Uurwerkreparatie Obelisk
OCB Bouw bv
Kompanen
Bruna Boekhandel
Restaurant-Catering 'De Bootsman'
Verhuizers H. Steen bv
Autoschade Henk Koggel
Van der Beek Wijnhandel-slijterij
Resto Oco
Bungalowpark 'Hoge Hexel'
Expert Westerman
Bentum Nijboer Notarissen
Eyewish Opticiëns
Hovenier v.d. Veen
Installatieburo Henk van den Hof BV

Timmer- & Onderhoudsbedrijf Kleinlugtenbelt
Sportrijk fit & gezond Ommen
Autobedrijven:
• Oostendorp
• Van Leussen
• Dunnewind bv
• Schuurhuis
• Autopalace
• Cents bv
• M.C. Bouwman
Alex Hoen Schilderwerken
Kapsalon de Kapper
Van Elderen
Zorgboerderij 't Schöttincksflir
De Lange Keukens
Klusbedrijf H. Bremmer
Culinair bij u thuis
Makelaarskantoor Sallands Goed
Huiskes Hovenier
Atelier de Wilde Roos
Prima Vista
EP Ommen
Blokker Ommen

Wij worden financieel ondersteund door Rabobank Vaart & Vechtstreek

Ommen is bezig met een nieuw stadsaanzicht. Zo is afgelopen jaar een nieuw gebouw op het Marktpllein verrezen en is de Vechooever aan de noordkant onlangs toegankelijker gemaakt met wandelpaden en voor de bootbezitters met een haventje. Ommen verandert steeds. Wie oude foto's van Ommen bekijkt valt vaak terug op de Vechobrug, de Brugstraat en de Hervormde kerk. Dat is met geschreven historie ook vaak het geval. De stadsrechten van 1248, het ontstaan van de landgoederen of de kerkgeschiedenis met de Afscheiding in 1834. Tal van gebeurtenissen van vroeger zijn terecht met hoofdletters in de geschiedenisboeken gekomen. De Darde Klokke registreert graag 'nieuwe' geschiedenis. Want wat vandaag gebeurt, is morgen geschiedenis en misschien overmorgen alweer vergeten. Daarom wil De Darde Klokke meer doen dan het verleden verbeelden; het wil ook het heden behouden voor morgen. In dit nummer wederom mooie verhalen om niet te vergeten. De redactie wenst u veel leesplezier.

De redactie.

Het volgende nummer willen we ter gelegenheid van "70 jaar bevrijding" geheel wijden aan de Tweede Wereldoorlog.

We zijn daarvoor op zoek naar verhalen van mensen uit Ommen en/of gebeurtenissen in Ommen tijdens de gehele oorlogsperiode. Niet alleen de bevrijding, maar ook over de mobilisatie, de eerste periode van de bezetting, het dagelijks leven van toen, beperkingen, enzovoort.

Mocht u het zelf niet op papier kunnen zetten, dan kunt u zich wenden tot de redactie. Wij zorgen dan dat er iemand bij u op bezoek komt, die uw verhaal vastlegt.

Foto's of voorwerpen uit deze periode zijn ook welkom. In het Streekmuseum wordt een tentoonstelling aan de oorlog gewijd.

U wordt verzocht zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de redactie, maar in ieder geval vóór 1 februari a.s..

Omslagfoto:

De foto op de omslag past bij het verhaal van Dieks Horsman. Op de foto staat Dieks (Henderikus) Kortman uit Junne, die indertijd ook al een bijenstal had.

Inhoudsopgave

<i>Evaluatie van schaftmogelijkheden.....</i>	<i>Rink Lantinga.....</i>	<i>blz. 2</i>
<i>Munitiedepot Stegeren .....</i>	<i>Peter Kramer.....</i>	<i>blz. 3</i>
<i>Ruzie .....</i>	<i>Dieks Makkinga.....</i>	<i>blz. 5</i>
<i>Huis Beerze.....</i>	<i>Harry Woertink .....</i>	<i>blz. 6</i>
<i>Bijen, bloemen en boerderijen .....</i>	<i>Dieks Horsman.....</i>	<i>blz. 8</i>
<i>Jaarwisseling in Ommen.....</i>	<i>Marietje Rhee-Luttekes ...</i>	<i>blz. 13</i>
<i>Opa Woertink, Gasthuisstraat 19.....</i>	<i>Gerrit Steen .....</i>	<i>blz. 18</i>
<i>Herkenning gevraagd.....</i>		<i>blz. 20</i>

Evaluatie van schaftmogelijkheden door Rink Lantinga

Tijdens het bekijken van oude foto's realiseerde ik mij, dat de faciliteiten van de schaftonderkomens voor mensen met een buitenberoep, zoals bouwvakkers, bos- en veenarbeiders, behoorlijk zijn verbeterd.

Veel mensen realiseren zich dit niet, of hebben er totaal geen weet van.

Een gedeelte van deze evaluatie heb ik persoonlijk meegemaakt in de Grond-, Water- en Wegenbouw.

1) De meest primitieve vorm is het schaften in de open lucht.

In de dertiger jaren was de werktijd 50 uur per week t.w.

-maandag t/m vrijdag van 7.00 tot 17.00 uur.

-zaterdag van 7.00 tot 12.15 uur

Er werd 3x per dag geschaft:

- van 09.00 tot 09.15 uur.

- van 12.00 tot 12.30 uur.

- van 15.00 tot 15.15 uur.

's Zomers was dit niet erg. Gezeten op b.v.: de grond, een slootkant, boomstam, een tas stenen werden de meegebrachte boterhammen en de kan met thee (later thermosfles) genuttigd.

's Winters werd er staande bij een vuurtje gegeten. Het ideaal voor padvinders, maar niet voor werknemers.

2) Er kwam een behoorlijke verbetering, toen een schaftkeet werd verplicht.

Deze bestond uit 3 zijschotten met zitplank en een dak. Een hele verbetering, vooral bij slecht weer.

3) Vrij kort daarna moest de keet worden geplaatst op een houten vloer.

4) Stukken beter werd het, toen een voorschot met deur en raam en een kachel werden

voorgeschreven. Vooral tijdens een regendag zat men droog en warm.

Om de tijd te doden werden er dan nogal wat moppen gelanceerd, of werd iemand op hak genomen.

Eén dergelijk voorval wil ik u niet onthouden:

In die tijd werden de boterhammen vaak belegd met spek of kaas. Eén de aanwezigen had niets op zijn brood, waarop hij de vraag kreeg, waarom dit zo was. Het antwoord was verrassend:

“Mijn moeder koopt altijd kaas met gaten en ik krijg de gaten op het brood, dat ik meeneem naar het werk. Hartstikke lekker”.

5) Na de schafkete deed de schafwagen (een schafkete op wielen) zijn intrede.

6) Al vrij snel moest de schafwagen worden voorzien van een gaskachel en een toilet. Van het toilet werd weinig gebruik gemaakt met als argument: "Ik ga niet op een pleet zitten, waarop die anderen ook allemaal zitten".

7) Niet lang daarna moest het vaste toilet in de schafwagen vervangen worden door een vrijstaand chemisch toilet, dat regelmatig werd geleegd en gereinigd. Dit is een dankbaar object om tijdens het gebruik door een paar potige kerels te worden verplaatst.

De vraag is, hoe de ontwikkelingen in de komende jaren zal zijn en welke.

Munitiedepot Stegeren

door Peter Kramer

De Darde Klokke is een uitgave over historie. Welnu het munitiedepot Stegeren is inmiddels historie .

En voor iedereen, jonger dan 45, is de dienstplicht ook historie. Daarbij komt de dag, dat ondergetekende historie zal zijn, dichterbij.

Daarom wil ik u deelgenoot maken van een gebeurtenis met betrekking tot het munitiedepot en dienstplichtig soldaat Kramer, chauffeur bij de Aan- en Afvoer Troepen. (A.A.T.). Ik probeerde de 18 maanden dienstplicht zo plezierig mogelijk door te brengen en daarbij schuurde ik nog wel eens tegen de krijgstuicht aan.

Zo ontsnapte ik op het nippertje aan detentie in de militaire gevangenis Nieuwersluis, maar dat is een ander verhaal.

Legerplaats Nunspeet was de basis van waaruit de 44 Bevo Cie (bevoorrading compagnie) opereerde. Ik was chauffeur op een DAF YA 14, een 3- ton vrachtwagentje.

Wij konden opdracht krijgen voor transport van personeel of goederen naar allerlei bestemmingen.

Wij vervoerden b.v. jerrycans benzine bij Bergen-Hohne of Seedorf, destijds Nederlandse basis bij de Oost-Duitse grens. Dit met als doel de Russen tegen te houden.

Wij werden onderwezen wat te doen, bij de inzet door de vijand van ABC (aatom, bacteriologische of chemische) wapens.

Als er in Nunspeet, in het pelotonsgebouw, rijopdrachten op het schoolbord stonden, dan

waren de betrokken chauffeurs blij. Want dan waren ze vrij van onderhoud voertuig, op het winderige, vaak koude voertuigenpark.

Op een gegeven moment stond er op het bord dat een aantal chauffeurs was geselecteerd voor een transport in Ommen. Daar hoorde ik ook bij.

NIETS IS ONS TE DOL

Toeval?

Voormalig munitiedepot in Stegeren.

Soldaat Kramer bij de
"bevrijding" van Ommen

De volgende dag, een vrijdag, kregen we te horen dat er munitie vanaf depot Stegeren naar Station Ommen gereden moest worden.

Natuurlijk kende ik de locatie in Stegeren wel, maar alleen van buiten de hekken, met de afbeeldingen van herdershonden, als bewakers. Nu kreeg ik een kijkje achter de hekken.

Te zien waren rijen langwerpige bunkers, half ondergronds, met bolvormige daken van golfplaat, uiteraard in camouflage kleur.

Op het depot werkte Burgerpersoneel van Defensie. Ze hadden een werkpak aan van bruin (drab) manchester. Deze mannen laadden grote blikken kokers, waarin waarschijnlijk anti-tank granaten, in onze wagens. Daarna reden wij, om de beurt, naar Station Ommen. Daar stond een wagon voor de toenmalige remise van de Salland bussen en in die wagon ging onze vracht.

Ik had al een vrachtje weg gebracht, onderweg keek ik uit naar bekenden die ik, al toeterend, op mijn aanwezigheid attendeerde. Zo ook Jos Melenhorst, die ik op de terugweg spotte, op de hoogte van Hotel de Zon bij de oude Vecht-

brug.

Toen ik, terug in het depot, aan de beurt was voor een volgende lading, zeiden de mannen van de bevoorrading dat ze eerst een pauze van een uur gingen houden.

Daar zag ik een kans. Ik vroeg aan één van de mannen, die ik kende: "Sprik, wilt u niet vragen of ze mijn wagen nog even kunnen laden, dat geeft mij tijd om even bij huis aan te gaan."

Dat verzoek werd gehonoreerd.

Tijdens het laden zat ik al achter het stuur met draaiende motor, want hoe eerder ik deze vracht kwijt was, des te meer tijd voor privé ondernemingen.

Ik kreeg een signaal dat de wagen geladen was en onmiddellijk reed ik de Coevorderweg op, om met maximale snelheid (niet harder dan ca. 85 km.) tijd te winnen.

Maar ongeveer een kilometer voor Ommen, zag ik in de spiegel dat een jeep mij inhaalde. En daar zat "de stip" in, oftewel onze vaandrig André. Hij ging naast mij rijden en gebaarde dat ik in de berm moest stoppen en uitstappen.

Wat zou er aan de hand zijn? Te hard gereden? Nee, het was veel erger! De achterklep was niet dicht, met het gevaar dat ik één of meerdere kokers zou verliezen.

En ik, als chauffeur, was verantwoordelijk voor het afsluiten van de klep.

Als u weet hoe het hele peloton op de knieën lag, als er ook maar een lege UZI huls zoek was, dan kunt u zich de ramp voorstellen, als een boer uit Arriën, met een granaat in een bus onder de snelbinders, naar huis was gefietst. Gelukkig bleek de lading nog compleet.

Maar de vaandrig was duidelijk: vanavond op rapport bij compagniescommandant kapitein Ter Zweege. Die was al redelijk van mijn bestaan op de hoogte en dat betekende, in het gunstigste geval, dit weekend niet naar huis, maar "achter de wacht", dus detentie.

Toen de vaandrig weer z'n normale kleur had terug gekregen, zei hij: "Kramer, jij komt toch uit Ommen? Weet jij een lunchroom, waar de mannen een hapje kunnen eten?"

En op dat moment werd soldaat Kramer de grootste slijmbal van de hele krijgsmacht.

Waarschijnlijk heb ik Lunchroom OCO aanbevolen, maar ik liet erop volgen: "Wellicht vindt de vaandrig het prettig om de lunch bij mij thuis te gebruiken. Mijn moeder is een

officiersdochter, zij zal dat erg op prijs stellen."

En dat was zo, mijn moeder deed haar uiterste best, niet op de hoogte van mijn beweegreden.

Aan het eind van de middag zei de vaandrig:

"Kramer, blijf maar thuis, de sergeant kan jouw DAF wel naar Nunspeet rijden."

Geen douw, maar een extra, lang weekend.....

Het verhaal van een opportunist in uniform!

Ruzie

Uut het archief van wijlen Dieks Makkinga

D'er is grote trammelant tussen Alie en Jolanda. Foi, wat is dat wat. 't Was net een siameense twieling die beiden. Dag en nacht bi'j mekare oaver de vloere is völle 'e zeg, maar wel van 'n vrogge margen töt 's oavends late klepperen beiden oaver en weer. D'er waren mèensen die 'e geen niet wussen wat veur kinder bi'j welke moe heuren.

Die luu zeien wel is "wat zal dat ei stinken as 't nog is brek". Now en dat dut 't ok! Jolanda heuld strak en stief vol dat Alie oaver heur 'e kletst hef en dingen vertellen die gien aander wus. Now en bi'j zo'n roddeltante hef zie gien belang, dat köj toch zeker wel begriepen. 't Is allemoale gangs 'e kommen met het ni'jje TV-toestel dat ze bi'j Jolanda aneschaft hebt. Wat zeg ik, een TV toestel? Gewoon een Mercedes onder wat op dat terrein te koop is. Wat Mercedes, een Rolls Roys!

Compleet een kamer-bioscoop met alles d'er op en d'er an. Den aanderen den ze hadden zol op 'e wes wee'n, 't beeld rollen en ie floepen zo maar uut en an, maar dat mut 'e dan wel 'e doan hebben as Alie d'er niet was. Het toestel kwaamp uut Zwolle en dat had Alie wel gek 'e vunden. Toch maar lasteg aj d'er wat met hadden. Ongeveer twie moand later was het wonder der techniek in ien keer weer vot en steund 't oalde toestel, dat zo rollen en an en uut floepen, weer op zien oalde stee, net of 'e niet weg 'e wes was. En gien woord wörden d'er oaver 'e zeg. Dat vönd Alie wel gek. En dat is now 't hele drama. Alie zol tegen Janny 'e zeg hebben, dat 'e vaste op 'e haald was umdat ze niet op tied hebt betaald. Zo'n kwebbeldeuze, zo'n roddelwief wol zie niet weer oaver de vloere hebben, dat köj toch zo wel met de klompen anvuul'n. En aj Alie heurt is d'er gien woord van an. Zie had heur vroagtekens wel maar gien woord! Begriep dat goed!

Maar now hoeft dat verwaande schepsel met zien kale kak gien stap meer bi'j heur oaver de vloere te zetten. Sinds van 't veurjoar, toen ze zowat deur dat oalde rebat van heer auto zakken, den kats verrot was en niet deur de APK kwaamp, en d'er een aanderen met völle piene en muujte kwaamp, hef 'e 't in 'n kop 'e kregen. Zeg maar gerust een auto met 'n wieden tophypotheek er op, want er mos nog een goeie kennis met 1500 gulden an te passe kommen aans had de koop niet deur 'e goan. Proat mi'j d'er niet van.

En dat zol zie, Alie, allemoale bi'j Janny d'er uut 'e kroamd hebben. Zie had doar oaver 'n petreuntie 'e wes' en doar was toen een kennis en samen hadden ze koffie 'e drönken en den was oaver die auto en TV begönnen. Zie was wel zo wies 'e wes' heur mooi op de vlakke en sjaaks te hoalen. Net of ze niet wus dat in die buurte zo völle 'e roddeld wörden. Zie had allinneg 'e zeg' dat zie heur vroagtekens ok wel had, maar d'er buten wol blieven umme dat ze goed met mekare konnen. Joa, dat had ze d'er nog bi'j 'e zeg'!

En now is de boel zo verdreid dat zie de schuld krig. Wat Jolanda geleuven wil mut ze zelf weten, maar dat verwaande staken mag vot blieven. Ok de kinder. Zowat as zussies en breurties op 'e gruijd, vecht now as arme duvels. Schelden, pesten en treiteren oaver en weer.

En de beide keerls? Die goat net as veur die tied samen hen vissen en op zien tied een pil-sie drinken. Zie hoald' er heer mooi buten hebt ze of 'e proat. 't Is nog nooit zo duuster 'e wes' of 't is weer licht 'e wörden en niet op reageren Lena. En ik geleuve dat ze nog geliek hebt ok. 't Grootste geliek van de wereld. Of dach ie niet?

Huis Beerze, een fraai landhuis in de natuur door Harry Woertink

Geen havezate of kasteeltje, maar wel een fraai gelegen landhuis met een adellijke sfeer: Huis Beerze, gelegen aan de Beerzerpoort 4 in Beerze te midden in de natuur. Een huis met een geschiedenis. Eerste bewoner in 1925 was baron Bentinck en later - door vererving- jonkheer Röell.

Huis Beerze met koetshuis bestaat verder uit parkbos, vijver en lanen met zichtlijnen. De inrit naar het landhuis wordt gemarkeerd met twee blikken leeuwen, één met het wapenschild van Bentinck en één met die van Röell, beiden op een bakstenen voet. In totaal beslaat het landgoed 185 hectare.

Maximiliaan Robert baron Bentinck tot Buckhorst, beroepsmilitair, gehuwd met Jonkvrouw Speelman, verhuisde van Wassenaar naar IJsselvliet bij Wezep. In 1923 kocht hij

*Baron Max Bentinck tot
Buckhorst*

van de heer Wallis de Vries uit Amsterdam een groot deel van de beboste stuifbelten samen met een houten zomerhuisje (Woudhoeve) aan de poort naar Beerze. De Beerzerpoort is een doorbraak in het kamduin en kreeg daarmee een toegang tot het esdorp Beerze. Voor de gemeente Ommen aanleiding om in 1959, bij de invoering van straatnamen, de straatnaam "Beerzerpoort" in te voeren.

Van boeren uit Beerze kocht baron Bentinck heidegrond en stuifduinen.

Om het stuifzand tegen te houden plantte de baron in 1923 op grote schaal naalddhout. In opdracht van Bentinck werd door de Beerzer boer en timmerman Gerrit Jans (Tiks-Gait) als uitvoerder met zijn zoons en bouwvakkers twee jaar later een nieuw landhuis van drie verdiepingen gebouwd als vervanging van een van de eerste zomerhuisjes in Beerze. Zo ontstond in 1925 het landgoed met Huis Beerze. Het landhuis kreeg zelfs een eigen trein-stopplaats. Het nieuwe huis Beerze kende een sociale functie in Beerze en Beerzerveld. De bewoners stonden midden in het dorpsleven. Baron "Max" liet zich regelmatig zien in Beerze. Huis Beerze had telefoon waar ook omwonenden gebruik van maakten. Piet Freke was zijn chauffeur van de T-Ford. Als met spoed enige brieven verzonden moesten worden dan wachtte Piet de trein op, zwaaide met zijn lantaarn om de trein vaart te laten minderen. Met enige behendigheid wist Piet vervolgens de post in de brievenbus achterop de trein te deponderen.

In 1938 verongelukte baronesse Bentinck-Speelman op de onbewaakte overgang in de buurt. De baronesse was erg geliefd bij de plaatselijke bevolking. Zij nam destijds het initiatief een wijkgebouw met verpleegsterswoning te bouwen, nu de woningen Beerzerweg 7 en 8. De baron hertrouwde met baronesse Schimmelpenninck van der Oije. In 1959 werd hij weer

*Beerze, vermoedelijk baro-
nesse Bentinck-Speelman
(pl.min. 1930-35)*

weduwnaar en in 1961 overleed hij kinderloos. Baron Bentinck en barones Bentinck-Schimmelpenninck van der Oije zijn op het landgoed begraven in een grafkelder. Op de plaat voor deze kelder staat de volgende tekst:

meijerink | grafisch bedrijf

drukken printen sign vormgeving

Bloemendalstraat 3, 7721 AL Dalfsen
Postbus 27, 7720 AA Dalfsen

T 0529 432512
E info@drukkerijmeijerink.nl
I www.drukkerijmeijerink.nl

Zorgboerderij
't Schöttincksflier

Alie en Jan Veurink
Karshoekweg 1
7737 PP Stegeren
T 0529 - 457270
E gjdveurink@hetnet.nl

I www.schottincksflier.com

Dé zorgboerderij voor
dagbesteding voor
(jong)volwassenen en ouderen

Huiskes
HOVENIER

Varsenerweg 14, 7731 PZ Ommen
0529-451091 / 06-21488936
email: jhuiskes@xs4all.nl
faxnr: 0529-463011

Jaap Huiskes

DOUWE'S

DUMP

DUMP, OUTDOOR & MORE

STRANGEWEG 9, OMMEN
0529 451184
WWW.DOUESDUMP.NL

Bandenservice Ommen B.V.

voor volledig technisch onderhoud

Nieuwelandstraat 1
7731 TH Ommen
Tel. (0529) 45 37 84
www.bandenserviceommen.nl

GROTE EN KLEINE BEURTEN

**OOK VOOR
APK-KEURINGEN**

OMMER AUTOMATEN

Voor een zeer
uitgebreide oogmeting!

De koffie staat klaar!

Sjaco Aalbers
Brugstraat 22
7731 CT Ommen
0529 728990

BRUNINK
Rijwielen | Bromfietsen

B.J. Brunink

Bermerstraat 1, 7731 CZ Ommen, Telefoon (0529) 45 14 70
(tegenover Postkantoor)

Voor professioneel autoschadeherstel

ABS | **Huysmans**
autoherstel | **Ommen**

Strangeweg 20
7731 GW Ommen
Tel. (0529) 451146
info@abshuysmans.nl
www.abshuysmans.nl

reparatie totale autoschade
gratis vervangend vervoer
aangesloten reparateur voor:
Univé, Interpolis, Achmea en
Inshared verzekering
4 jaar FOCWA garantie

Uurwerkreparatie-Atelier

Obelisk

Weth. Paarhuisstraat 16a, 7731 EP Ommen
Telefoon (0529) 45 50 79
www.obeliskommen.nl

Openingstijden: Dinsdag t/m donderdag van 9.00 tot 12.30 uur
Vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur Zaterdag van 9.00 tot 12.30 uur

Van Elburg Ommen

Schurinkstraat 22a - 7731 GD Ommen
Tel. [0529] 45 24 41 - Fax [0529] 45 62 56

NTP INFRA B.V.

NTP Infra Hattem
NTP Infra Enschede
NTP Infra Zevenaar
NTP Bouw B.V.

NTP Infra Ommen
Coevorderweg 48
7737 PG Ommen
tel. (0523) 63 84 16
Asfaltcentrale Bovenveld
Coevorderweg 48
7737 PG Ommen
tel. (0523) 63 86 51

LID BOUWERS VAN INFRASTRUCTUUR

Markt 32
Postbus 172
7730 AD Ommen
T 0529 45 11 21

I www.weeninkjansen.nl

Weenink & Jansen

Makelaars van het Vechtdal

VERKOOP • KOOPADVIES • TAXATIES • BEHEER • PROJECTADVIES

Een goed slaapadvies
begint bij Slaapkenner Touwen

Schurinkstraat 26A ■ 7731 GD Ommen
Telefoon (0529) 451716
Fax (0529) 456672
Partner van Vivante Touwen Be Home

E-mail: info@vivantetouwen.nl

Restaurant Pannenkoekenhuis
Zalencentrum en Catering

"De Nieuwe Brug"

Een Omme(n)tje waard!!

met speeltuin

Familie Looze

Lemelerweg 13

7731 PR Ommen

Tel. (0529) 45 17 23

www.denieuwebrugommen.nl

Patrijsstraat 3-5, 7731 ZL Ommen
Tel. (0529) 45 22 03, Fax (0529) 45 63 54
info@installatietechniek-groen.nl
www.installatietechniek-groen.nl

- Sanitair
- Service en onderhoud
- Airconditioning
- Warmtepompinstallaties
- Elektra
- Loodgieterswerk
- Centrale verwarming
- Dak- en gootwerk

schilderwerk totaal onderhoud uniplan 24-uur
glasservice schilderwerk 24-uur glasservice uni
totaal onderhoud 24-uur glasservice uniplan
schilderwerk totaal onderhoud 24-uur glass

- totaal onderhoud
- schilderwerk
- onderhoudsplan
- 24-uur glasservice

Vestiging Hardenberg Vestiging Ommen
T 0523 272051 T 0529 450313

www.lennips.nl

7 BOVAG BEDRIJVEN met een compleet pakket occasions

1 VW-Audi dealer

Oostendorp

Balkerweg 10, Ommen
tel. (0529) 45 36 59

2 Toyota dealer

Van Leussen

De Brink 2, Ommen
tel. (0529) 45 12 61

3 Daihatsu en Hyundai specialist

Autobedrijf Dunnewind

Veldkampweg 29, Ommen
tel. (0529) 45 19 60

4 Suzuki dealer

Schuurhuis

Vermeerstraat 2, Ommen
tel. (0529) 45 46 00

5 Peugeot dealer

Autopalace

Patrijsstraat 1, Ommen
tel. (0529) 45 14 71

6 Renault dealer

Cents bv

Stationsweg 24, Ommen
tel. (0529) 46 99 00

7 Citroën agent

M.C. Bouwman

Hammerweg 3-5, Ommen
tel. (0529) 45 62 47

Keuze uit ruim 400 occasions! www.hetrondeommen.nl

Het comfort van nu, het gevoel van toen de kwaliteit van de Lange Keukens

Eskampweg 4a, 7731 TA Ommen.
Tel. 0529-46 25 00
Fax: 0529-46 26 00
www.delangekeukens.nl

Het lekkere leven

bruna

Kruisstraat 3, 7731CR Ommen

Voor al uw streekboeken

Arjan van der Veen

hoveniersbedrijf

www.arjanvanderveen.nl

Woestendijk 2 • 7738 PL Witharen
T 0523 - 676116 • M 06 - 506 450 81

ontwerp
aanleg
onderhoud
vijvers

boomverzorging
renovatie
sierbestrating

Barones Bentinck tot Buckhorst
 Barones Schimmelpenninck van der Oije
 geboren te Kloetinge 24 oktober 1895
 overleden Huis Beerse 23 oktober 1959
 haar leven was hartelijkheid en liefde
 Maximiliaan Robert Baron Bentinck tot Buckhorst
 geboren te Haarlem 10 september 1882
 overleden te Zutphen 15 oktober 1961

Een nicht, gehuwd met jonkheer E.W. Röell erfde het landgoed. In 1962 lieten zij de bovenverdieping verwijderen en bouwden er een torentje op met leien gedekte spits. Door de familie Röell werd in de zestiger jaren het huis alleen in de weekenden bewoond, daarna permanent. Doordat de jonkheer onder andere secretaris was van koningin Juliana, bracht de koningin meerdere keren een weekeind door in Beerze.

Mevrouw Röell-Bentinck overleed in 1984. Jonkheer Röell hertrouwde in 1986 met baronesse Sirtema van Grovenstins. Röell overleed in 2002. Zijn weduwe verhuisde toen naar Ommen. Vanaf 1985 werd al een begin gemaakt om het landgoed in fases over te dragen aan Landschap Overijssel. Het landhuis is tegenwoordig in particuliere handen. Zo was Huis Beerze in 2006 eigendom van mevrouw Emmy van Amelsfoort, directeur van een slankclub. Zij zorgde er voor dat er muren werden opengebroken en van het interieur weer oorspronkelijk delen zichtbaar werden. De muren tussen de keuken, de herenkamer en het boudoir zijn toen uitgebroken, zodat er één grote leefruimte ontstond. Onder het zachtboard in de 'herenkamer' werden prachtige eiken plafonds en lambrisering weer zichtbaar. De voormalige logeerkamer voor leden van het Koninklijk Huis werd ingericht als edelstenentoonstelling. De bedoeling was om er een gezondheidscentrum op te zetten, maar dat is niet van de grond gekomen.

Met Kerst houdt muziekvereniging De Broederband uit Beerzerveld sinds 2006 bij Huize Beerze altijd een sfeervolle kerstwandeling. De donkere wandelpaden worden dan verlicht met waxinelichtjes en vuurkorven. Dit alles met muzikale kerstklanken in de openlucht en midwinterhoorns. Vorig jaar werd dit gezamenlijk georganiseerd door Landschap Overijssel en de muziekvereniging.

Baron Bentinck leefde voor de natuur

Baron Maximiliaan Robert Bentinck tot Buckhorst (1882-1961) die zich begin vorige eeuw in Ommen vestigde kan gezien worden als een van de

grote natuurbeschermers van Ommen. Als ware natuurvriend trok hij zich het lot van het landgoed aan en onderhield het. Dankzij deze natuurgebieden en die ook tot het bezit van Baron van Pallandt van Eerde behoorden profiteerde Ommen van het toerisme. Door de groei van de steden als gevolg van de industrialisatie werd het stedelijk leven als hinderlijk ervaren. Er ontstond een nieuwe beleving van de natuur. Deze waardering uitte zich in toerisme en het streven om bepaalde natuurgebieden te beschermen. In 1906 werd de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten opgericht. De invoering van de vrije zaterdagmiddag in 1919 betekende een belangrijke stap in de ontwikkeling van het toerisme. Met de vele bossen en ander natuurschoon was Ommen zeer aantrekkelijk voor het groeiende aantal mensen dat van de natuur wilde genieten. Kampeerders, dagjesmensen en padvind-ers zorgden voor een toenemend aantal zogenoemde 'vreemdelingen'. Baron Bentinck was ook ooit eigenaar van duizend hectare natuurterrein in Junne en natuurterrein aan bei-

Huis Beerze

den zijden van de spoorlijn. Door overlijdens in zijn familie en de bijkomende successierechten moest dit bezit later weer verkocht worden. Junne werd eigendom van Delta Lloyd

Aangenomen wordt dat het vroegere zomerhuis van Wallis de Vries plaats heeft gemaakt voor het huidige Huis Beerze die Baron Bentinck tot Buckhorst in 1925 liet bouwen aan de Beerzerpoort in Beerze. Overigens niet te verwarren met de havezate Beerze, die gestaan heeft dicht aan de Vecht ter hoogte van de

boerderij de Höfte, aan de Marsdijk. De eikenlaan daar - aan het begin van de Marsdijk - is nog een overblijfsel uit die tijd.

Voor het personeel moest Bentinck ook onderdak zoeken. Voor de tuinman kwam een woning boven op de bult bij de ingang van het Huis. Aan de Beerzerpoort werd een woning voor de chauffeur gebouwd, waar Piet Freke woonde en nu de familie Stegeman. Ook aan de Beerzerweg kwam een boerderijtje en een woning en ook nog een woning aan de Zwarteweg in Beerze. Opzichters waren destijds de heren Marten Kortman en Molendijk. Daarna tot aan zijn pensionering Willem Kremer, die ook lange tijd met zijn gezin op de bult woonde en nu aan de Beerzerweg woont.

Bijen, bloemen en boerderijen

door Dieks Horsman

Over imkers en de wondere wereld van bijenvolken

Erve Wolfscamp

Imker op erve “Wolfskamp

Verscholen achter hoog opstaande rododendrons, overschaduwde door oude eiken, beuken en andere prachtig oude bomen, in de buurt van de Laarbrug naar de kant van de Regge, ligt daar op een zandduin, één van de oudste boerenerven in Giethmen, erve “Wolfskamp” van Henk en Betty van Dorsten.

De oudste geschiedschrijving van deze hoeve is van 1379.

Er is dan sprake van *"Dat goet to Wulveshuys mit al haar toebehoren, die gelegen syn in het kerspels van Ummen", in eigendom van ene Hughe van der Laer tot 1401.*"

Familie Snel naar Giethmen

Na een lange lijst van eigenaren (grootgrondbezitters) wordt in 1870 Peter Snel, afkomstig uit de gemeente Dalfsen de eigenaar. Hun zoon Reint Snel en zijn vrouw Hendrika Hooenkamp zetten het bedrijf voort. Hun zoontje Reint (zijn vader Reint overlijdt vlak voor zijn geboorte) trouwt later met Zwaantje Evelina Stoeten uit Lemele. Zij boeren daar tot 1968 en daarna verkochten ze deze eeuwenoude boerderij met enkele hectaren grond aan Henk en Betty van Dorsten, beiden afkomstig uit Nieuwleusen die hier een prachtige bloemenkerij voor de handel in potplanten oprichten.

Archeoloog

In een bouwvakker naast de boerderij vond Henk jaren geleden een hele verzameling vuursteentjes. Een vondst afkomstig uit de Middensteentijd, die hij ons toonde met gepaste trots. Hierdoor werd zijn al aanwezige belangstelling voor deze wetenschap nog groter. Hij sloot zich aan bij amateurarcheologen die zich in deze regio hiermee bezig hielden.

"Imker worden is een gunst, maar imker zijn dat is een kunst."

En zo is Henk heel geleidelijk begonnen met de bijenteelt. Reeds op de Tuinbouwschool deed hij hier al vast enige kennis op en hier op deze rustig gelegen boerderij groeide de belangstelling en de animo om imker te worden. Andere imkers uit de omgeving stimuleerden hem tot de aanschaf van enkel bijenkasten met honingbijen.

"Als imker zorgt ik voor mijn bijen en zij zorgen voor mij." Deze typische uitspraak las ik in een boek over bijenteelt. Veel imkers zijn toegewijde amateurs en natuurliefhebbers. Het woord -imker- is afgeleid van het Duitse begrip "Biene" vergelijkbaar met het in onbruik geraakte Nederlandse woord "immen". Zij houden van hun hobby maar lopen er niet mee te koop. Ze werken aan een bijzonder gezond en duurzaam product van onschatbare waarde voor natuur en mens. Of zoals Henk van Dorsten ons toevertrouwde:

"Het genoegen en de beleving van dit mooie werk met de bijen is voor mij nog belangrijker dan de hoeveelheid honing die in ieder seizoen wordt gewonnen."

Bijenhouders zijn er veel minder dan in vroegere tijden, maar nog altijd van nut, want bijen zijn van groot belang voor de mens en het natuurlijke leven op aarde. Want het overbrengen van stuifmeel zoals dat door de bijen wordt gedaan in het seizoen dat de bloemen, vruchten, granen, groenten en bomen bloeien en bevrucht moeten worden, is onmisbaar.

Iemenstal bij het Streekmuseum

Achter het -Tolhuis - staat al jaren een kleine bijenstal met de naam "Iemenstal", die daar is geplaatst door de Bijenvereniging uit Ommen. Contactpersoon hiervan is de heer G.J. Spijker die ook de glazen observatiekast met bijen verzorgd o.a. bij demonstratie en andere gelegenheden (Sallandse markt).

Bijenvolken

In ieder bijenvolk valt steeds één dier op door zijn bijzondere grootte: de KONINGIN. Zij heeft bijzonder taken te vervullen en wordt daarbij door andere instincten geleid. Toch komt zij voort uit precies hetzelfde ei als waaruit een werkbij ontstaat. De verschillen worden veroorzaakt door andere voeding. Iedere vrouwelijke larve kan tot koningin worden ontwikkeld als ze geplaatst wordt in één van de koninginnencellen. Een bijenvolk brengt per seizoen maar enkele jonge koninginnen voort,

die dus ontstaan uit speciaal gebouwde koninginnencellen. De larven in deze cellen worden door de werkbijen gevoed met koninginnemelk en groeien hierdoor uit tot koningin.

Werkbijen

Verder bestaan honingraten uit cellen van twee verschillende grootten. De grootste worden gebruikt om de darren (mannetjes) in groot te brengen, de overige voor de werkbijen, die het grootste deel van het bijenvolk uitmaken.

De werkbij bouwt de raten uit bijenwas, die ze zelf in speciale klieren maakt.

In de zeshoekige cellen van de raten bewaart ze honing en stuifmeel en brengt ze jongen groot. Deze werksters maken schoon, bouwen dus raten, zorgen voor het broed en bewaken de toegang van de bijenkast. Pas in hun laatste levensfase komen ze als haalbijen buiten het nest.

Haalbijen

Een haalbij kan in haar honingmaag 20 tot 40 milligram nectar vervoeren en maakt per dag 3 tot 10 vluchten. Aan beide achterpoten hangt dan nectar of een forse stuifmeelklomp in het z.g. stuifmeelkorfje. Voorts is zij 10 tot 20 dagen actief. Een kolonie brengt in een seizoen 100.000 tot 200.000 haalbijen voort. Uit een bepaalde hoeveelheid nectar ontstaat door indamping ongeveer half zoveel honing. Afhankelijk van het aantal vluchten per dagen en de gehaalde hoeveelheid nectar, kan een bijenvolk 30 kilo honing bereiden waarvan het overgrote deel weer als brandstof wordt gebruikt.

Bijen, bloemen en nectar

Bijen leren zeer snel, waar en wanneer welke bloem nectar bevat en hoe ze die moeten bewerken om ervan te profiteren. Bijen beschikken over vaardigheden en wonderlijke eigenschappen die tot de meest verbazingwekkende verschijnselen van het leven op aarde behoren. Bij terugkomst in de bijenkast wordt het suikerhoudende sap uit de honingmaag aan de jonge bijen overgedragen. Na enkel omzettingen en toevoegingen waarbij tijdens de hele operatie ook enzymen worden ingewerkt. Daarna wordt de honing in de lege raatcellen opgeborgen. Als de honing rijp is worden de cellen met wasdekseltjes verzegeld. Voor de imker is dit het teken dat de honing geoogst kan worden. Voor elke kilo honing is is vier kilo nectar nodig.

Verwerking door de imker

De honingramen worden uit de kasten genomen, de wasdekseltjes waarmee de cellen verzegeld zijn, weggesneden, waarna de ramen met de open raat in een centrifuge (de honingslinger) wordt gehangen en de honing eruit wordt geslingerd. Deze wordt dan gezeefd. De meeste honing is tegenwoordig slingerhoning. Om bijen te kalmeren gebruikt de imker zijn imkerpijp om te roken, meestal een kleine metalen dop gevuld met houtsnippertjes, stro of blaadjes.

Raathoning

Deze is door de bijen in volkomen nieuwe raat opgeslagen zonder dat de imker gebruik heeft gemaakt van kunstraat. Raathoning wordt ook wel sectiehoning genoemd, vooral als er sprake is van nette vierkante stukken raathoning die regelrecht vanuit de bijenkast tussen vier plankjes zit, waarbij de bijen het dus zelf tussen vier plankjes hebben opgeslagen.

*Bijenhoeve in Junne met
eeuwenoude schuur*

*Bijenkasten bij Vogelzang
in Junne*

Honingsoorten

Smaak, geur, kleur, hardheid of loperigheid van honing variëren naar gelang van de soort bloemen waaruit de nectar is gewonnen. Veel honing bestaat uit verschillende soorten bloemen of bomen. Als er veel nectar van één soort plant is, maken de bijen specifieke honingsoorten zoals linde- lavendel- rozemarijn- klaver- heide- koolzaad- tijm- kastanje- of acaciahoning.

Honingdauwhoning of woudhoning

Deze bijzondere honing wordt geproduceerd door insecten, die een zoetstof eten van een boom en daarna deze zoetstof uitscheiden. De insecten die deze zoetstof afscheiden kunnen op veel bomen voorkomen zoals beuk, eik, esdoorn, fijnspar, coniferen, of lariks. Honingdauwhoning, (ook wel dennen- of woudhoning genoemd) heeft via de maag van de bij al een bewerking ondergaan.

"Honing als medicijn"

Zo beschrijft het de bekende natuurarts Dr. A. Vogel in zijn boek "De kleine dokter". En inderdaad blijkt dit al eeuwen bekend te zijn bij verschillende volken en werd het vaak gebruikt o.a. bij verkoudheid, maar ook wel voor spierpijnen, bv. artrose of blaasinfecties. Tegenwoordig wordt honing gemengd met kaneelpoeder sterk aanbevolen bij meerdere kwalen. Door deze te mengen ontstaat er een versterkende werking van de goede eigenschappen van beide. Zo kan men op internet hierover heel veel informatie vinden. Als men klikt op "hoe gezond is honing", dan blijkt zelfs dat honing door de hedendaagse wetenschap geaccepteerd wordt als een effectief middel. Zelfs erkent men honing als een nieuw natuurlijk antibioticum dat genezend werkt bij wonden en andere huidaandoeningen.

Honingzalf, onder de naam "Revamil" is een nieuw product van een bedrijf in Wageningen dat erin is geslaagd om zuivere honing te vervaardigen met enzymen goed voor snel genezende en bacterie vrije wonden. Zo vertelde Henk van Dorsten dat er eens een dierenarts een pot honing kwam halen om daarmee een zwerende koeienpoot te behandelen (honing neemt vocht op en is altijd bacterievrij).

Bijensteek

Wanneer een werkbij steekt, dringt de angel in het lichaam van het slachtoffer als een dolksteek en wordt het gif door een holle buis naar binnen geperst.

Meestal lukt het de bij niet haar angel terug te trekken waardoor de angel uit haar lichaam wordt gerukt en dat overleeft ze niet. De darren zijn niet gevaarlijk, zij kunnen niet eens steken. De koninginnen steken alleen elkaar onderling en geen mensen.

Wel is het zo dat bijen gif toch weer nuttig kan zijn wanneer men is gestoken is. Het gif wordt daarvoor gevriesdroogd door de farmaceutische bedrijven en aan de imkers verkocht.

Bijenwas

De werkbij bereidt dit zelf uit speciale klieren. Deze was wordt voor verschillende doeleinden gebruikt. In de kaarsenmakerij, kaarsen van bijenwas zijn van de beste kwaliteit, vooral in kerken, kloosters en andere gelegenheden voor gewijde bijeenkomsten, worden ze veel gebruikt.

En dan zijn er nog de wassen beelden, denk maar aan Madame Tussaud in Amsterdam.

Spreuken en gezegden over honing

Opvallend vaak zijn er door de eeuwen heen heel aardige en leerzame uitspraken bekend over de honing. In de bijbel komen ze met name in het Oude Testament geregeld voor, bv. *"Vriendelijke woorden zijn als honingzeem, zoet voor de geest en medicijn voor het gebeente"*. En in psalm 19 staat: *"Hoe kostelijk streelt Uw Woord mijn gehemelte, kostelijker dan honing in mijn mond"*.

Kanaän is het land "van melk en honing". En dan het bekende verhaal van Simson,

Imker Henk Vogelzang laat trots zijn bijenvolken zien

die wilde honing aantrof in het lichaam van een verscheurde leeuw en zijn ouders er ook van liet proeven.

Op de bijenhoeve in Junne

Bijen en bloemen horen bij elkaar. Dat is duidelijk te zien op de prachtig gelegen boerenhoeve daar aan de Nieuwe Hammerweg 2 van Henk en Tiny Vogelzang. Getrouwd in september 1961.

"Een boerderij is niet compleet als de boer geen imker heet."

Deze woorden zijn helemaal van toepassing bij de imker in Junne.

Naast zijn werk bij het Overijssels Landschap begon Henk in 1984 met de bijenteelt. De belangstelling daarvoor was er al op 18-jarige leeftijd, hij volgde toen een cursus bij de toenmalige leraar van de Landbouwschool in Ommen, de heer W. Veldsink. Zijn eerste bijenkast was afkomstig van een jonge imker uit Ommen, die hij hem na dertig jaar weer terug heeft gebracht. Henk maakte alle bijenkasten zelf.

Midden in Junne bij de oude buurtbrink en in de schaduw van hoge statige eiken, bloeien op het erf van de bijenhoeve de kleurrijke fuchsia, dahlia en trompetbloemen en andere planten, met daarnaast hun eigen groente tuin. En dat allemaal tussen de bijenstallen met hun 35 bijenkasten, zodat er vlakbij stuifmeel en nectar is te vinden.

Al vroeg in het voorjaar brengt Henk de eerste kasten helemaal naar de Ooijpolder bij Nijmegen waar dan de vele wilgenkatjes in bloei staan met veel stuifmeel en nectar. Maar ook vroegbloeiende krokussen krijgen dan veelvuldig bezoek van bijen. Wat verder in het voorjaar worden ze naar de bloeiende fruitbomen in de Betuwe gebracht. In de zomer verhuizen de kasten naar de koolzaadakkers in de provincie Groningen. In de nazomer staan er kasten bij de heide op de Archemerberg in Giethmen. Op die manier maken de bijen voorjaar- zomer - en heidehoning.

Het vervoer van de bijen vindt meestal plaats in het donker als de bijen slapen ,anders gaan ze vliegen.

Een bijenzwerm

Een natuurlijke zwerm ontstaat wanneer een aantal bijen in de kast hun woonstee aan een andere nieuwe koningin overlaten en er met hun oude koningin vandoor gaan, op zoek naar een nieuwe verblijfplaats. Dat gebeurt meestal in de Lentemaanden. Zwermen is ook wel weer nuttig, voor het vermenigvuldigen en gezond blijven van de kolonies. Henk vertelde ons: *"Toen ik voor de eerste keer een zwerm bijen moest meenemen, dacht ik, hoe kom ik daar nou toch klaar mee om ze zonder bijensteken in te zamelen. Dat durf je eerst niet met je blote handen."*

In het begin heb ik een jaar meegelopen met een ervaren imker van de Rotbrink, de heer Gerrit Jan Uulders die mij veel vakkennis heeft bijgebracht.

Onderscheiding

Henk ontving een waardige onderscheiding in de vorm van een sierlijk speldje bij zijn 25 jarig jubileum als erkend imker. En bij het deelnemen aan het laten keuren van enkele soorten honing van eigen bijen, verwierf hij een eerste prijs.

Op het overdekte terras voor de boerderij staan de potten met de goudkleurige honing en flessen met flonkerende honingwijn keurig en verleidelijk opgesteld voor bezichtiging en natuurlijk ook voor de verkoop. Jaarlijks komen veel bezoekers hier op af. Tijdens de fietsvierdaagse door deze mooie rustige buurtschap, of andere evenementen is het daar een drukte van belang. Tijdens onze aanwezigheid kwam er nog iemand uit Duitsland op de motor, die belangstelling toonde voor dit natuurlijke en gezonde product. Ook wij konden de verleiding niet weerstaan om het te laten staan.

Overigens is Henk met zijn honingproducten ook te vinden op bepaalde jaarfeesten of markten en andere activiteiten in de regio en in de winkel van de - Groene Marke - in Ommen en bij "De Scharrelhof" aan de Balkerweg wordt deze honing ook wel verkocht.

Met heel veel genoegen en waardering voor de animo voor de hobby van Henk en Tiny vertrokken wij met hartelijke dank voor dit leerzame en prettig onderhoud.

Als afsluiting wil ik ook Henk en Betty van Dorsten hartelijk bedanken voor de interessante informatie welke nog werden ondersteund en aangevuld door de twee leerzame boekwerken over de bijenteelt, die ik van Henk mocht inzien "Honingbijen", geschreven door Jürgen Tautz, vertaald door Bart Voorzanger en met prachtige foto's van Helga R. Heilmann. Nederlandse vertaling :KNNV Uitgeverij, Zeist. En het tweede werk is van Bee Wilson "De Bij". Uitgave van - De Bezige Bij - Amsterdam. Hartelijk aanbevelen voor iedereen die meer over bijenteelt wil weten.

Mocht iemand zich verder interesseren voor de bijenteelt, dan zullen de imkers, maar ook de bijenvereniging (zie de gemeentegids van Ommen) u graag informeren.

JAARWISSELING IN OMMEN

door Marietje Rhee-Luttekes

Een jaarwisseling in oud Ommen was, zoals overal, een spannend en feestelijk gebeuren. De adventstijd en de kerstdagen waren op passende wijze doorgebracht, veelal met kerkbezoek, een kerststalletje en een kerstboom - zonder geschenken, in de stille kerstnacht had op fijne wijze de muziek van Soli Deo Gloria geklonken. De kortste dag behoorde tot het verleden en de klok tikte de tijd naar eind december.

Eerder, begin december, was Sinterklaas ingehaald. Hij arriveerde met de boot in de haven van het Ommerkanaal (gedempt in 1965). De schooljeugd was daar verzameld om de Sint, inclusief Zwarte Piet en schimmel, die op de stoomboot vol pakjes stonden, zingend en juichend te verwelkomen. "Vol verwachting", want op de maandagavond was het immers al "kiekertiesdãmd" geweest. Op deze bijzondere avond mochten kinderen in het donker en altijd(?) in de sneeuw met ouders of oudere broers en zussen mee. Ze gingen etalages kijken bij het licht van straatlantaarns. Sommige winkels hadden zelf al verlichte etalages. De jonge kijkertjes vergaapten zich, de neuzen tegen de

Soli op Kerstavond

*De Sint met enkele
ZWARTE Pieten bij de
Vechtbrug*

ruiten gedrukt, aan al het mooie speelgoed, dat er zo verlokkelijk tentoongespreid lag achter de soms beslagen winkelruiten: “Misschien hef Sunterkloas veur mie ok wel zowat moois met’ebrach!”

’s Avonds, op vijf december werd de klomp gezet. Deze werd met gevuld met een stukje brood, een wortel en wat hooi. Een schaalje water werd niet vergeten, maar met de klomp, onder de schouw of bij de kachel gezet. Uit volle borst werden de bekende liedjes meegezongen, want je wilde de Sint natuurlijk maar al te graag gunstig stemmen! Vol spanning werd uitgezien naar de volgende ochtend. De enige echte Zwarte Piet, die door de Goedheiligman tot assistent was uitverkoren, zou op de een of andere, griezelig-geheimzinnige manier door de schoorsteen een geschenk komen brengen.

Eind december ... wat is een jaarwisseling zonder öllekrappies, appelflappen en knieperties. In geen huis mochten die lekkernijen ontbreken rondom de laatste dag van het jaar. In sommige, wat grotere gezinnen werd er wel een grote teil vol oliebolletjes gebakken door moeder de vrouw, soms met hulp van flinke dochters of een modern denkende echtgenoot. Het hele huis rook naar de verhitte olie, dat hoorde er bij - het luchtje van oudjaar.

Op de laatste avond van het jaar werd er uitbundig gegeten. In Ommen was het dan Tö-öfeltiesôamd. Er kwam bij het gezellige toafeln veel, heel veel vlees op tafel, gebakken of gekookt spek met roggestoeten en mosterd, allerlei soorten worst en ... hoe lekker, köanties. Het was een bijzondere eterij op die dag – oliebolletjes – vlees, spek, worst – later op de avond weer oliebolletjes of appelflappen en de volgende dag ging het weer verder met oliebolletjes, flappen enz. Ter afwisseling werd er gedronken ...

Een ander luchtje dan dat van oliebolletjes hing er bij het afschieten van knallend en gierend vuurwerk: rotjes, gillende keukenmeiden of voetzoekers. Het Kerkplein was een van de plaatsen waar jongelui en later op de avond ook volwassenen elkaar vonden om het gekochte vuurwerk af te schieten onder het wakend oog van de goud haan op de toren. In de loop van de avond werd het er steeds drukker. Het was altijd reuze gezellig tot in een jaar baldadige jeugd over de schreef ging door vuurwerk in winkelpanden naar binnen te gooien.

Baldadigheid – die was er niet alleen op de laatste avond van het jaar maar ook in de eerste nachtelijke uren van het nieuwe jaar, of heel vroeg in de eerste morgen. Jongelieden waren nog lange tijd onderweg naar huis en vaak min of meer aangeschoten zwierven ze door de omgeving. Tijdens hun strooptocht namen ze allerlei voorwerpen, die bij huizen op het erf stonden, mee om ze op een heel andere plaats achter te laten., b.v. op een ander erf. Het was een bekende traditie, dit “slepen”. Als de nachtbrakers al een tijdje op één oor lagen en van niets meer wisten kwamen de eigenaren tot de ontdekking, dat hun spullen meegenomen waren en moesten ze op zoek om het ergens, hopelijk onbeschadigd, terug te vinden.

Kompanen

uw maat in financiële diensten

Aangesloten bij

Van Reeuwijkstraat 42
7731 EH Ommen
Tel.: (0529) 451154
Fax: (0529) 455027
Website: www.kompanen.nl
E-mail: info@kompanen.nl

FLATER'S ALL-IN GRILL- & BUFFETRESTAURANT

FUNCOOKING VOOR € 26,- P/P*

FUNCOOKING IN ONS ALL-IN GRILL- & BUFFETRESTAURANT OP VRIJDAG, ZATERDAG EN ZONDAG OP DE EERSTE ETAGE VANAF 17.00 UUR**.
(TIJDENS HET HOOGSEIZOEN ZAL DIT NOG VERRUIMD WORDEN)
LEKKER GENIETEN AAN TAFEL VAN UW ZELF BEREIDE GERECHTEN VAN DE BAKPLAAT OF DE BARBECUE. AANGEVULD MET DIVERSE VOORGERECHTEN, SOEPEN EN EEN WARM EN KOUD BUFFET. BIER, WIJN EN FRISDRANKEN ZIJN HIER BIJ INBEGREPEN.
VOOR ONS ALL-IN GRILL- & BUFFETRESTAURANT DIENT U WEL VOORAF TE RESERVEREN OP TEL: 0529 451364.

* 2 UUR ETEN EN DRINKEN VOOR € 26,-. VOOR KINDEREN GELDT UITERAARD EEN Aangepast TARIEF.
** CAFE RESTAURANT FLATER IS 7 DAGEN PER WEEK GEOPEND.

Alex Hoen Schilderwerken

Koekoeksbloemstraat 8
7731 WB Ommen
Tel. (0529) 45 10 55
b.g.g. (0529) 45 17 71

Schilderwerk dat **gezién** mag worden!

HBREMMER KLUSBEDRIJF

Hovenierswerken - Bestratingen - Bosbouw

- Voor
- aanleg en onderhoud van tuinen
  - alle soorten bestratingen
  - snoeien en kappen van bomen, takken hakselen, stobben frezen
  - allerhande klussen
  - zoekopdrachten met metaaldetector naar bijvoorbeeld verloren sieraden

Weth. Petterweg 11
7731 XT Ommen

Tel. 0523 - 676057
Fax 0523 - 676087

www.hbremmer.nl

OCB Bouw b.v.

tel. (0529)452810
fax (0529)452062
e-mail: info@ocb-bouw.nl
www.ocb-bouw.nl

Aannemersbedrijf M. van der Vegt

Ommen (0529) 45 37 47

Varsenerpoort 9, 7731 DG Ommen

expert

WESTERMAN

Ommen, Gasthuisstraat 1-3, telefoon (0529) 45 14 06

Dalfsen, Pastoriestraat 2, telefoon (0529) 43 01 02

EXPERT, DAAR WORD JE WIJZER VAN

NanAalderen

garage en tankservice

Voor kwaliteit-voordeel en service komt u echt bij van Aalderen aan de Hamsgoren 25 terecht.
Telefoon (0529) 452429

culinair bij u thuis

Voor een onvergetelijk feest

Wij maken uw feest "culinair" compleet!

- Buffetten
- Hapjes
- Workshops
- Diners

Het enige dat u zelf hoeft te doen is genieten!

www.culinairbijuthuis.nl

Wielewaalstr 21
7731 XH Ommen
Telefoon: 0529-452710
Mobiel: 06-10365875
E-mail: info@culinairbijuthuis.nl

InstallatieBuro

Henk van den Hof bv

M (06) 57 19 91 17

Groenling 14
7731 KW Ommen
T (0529) 45 64 41
E info@instalvhdf.nl
I www instalvhdf.nl

Bentum Nijboer

NOTARISSEN in Ommen en Hardenberg

Varsenerpoort 1 De Schans 9A-25
7731 DG Ommen 7773 AA Hardenberg
T (0529) 45 22 33 T (0523) 27 34 87

info@bentumnijboer.nl
www.bentumnijboer.nl

BLOKKER

Vertrouwd en voordelig

Varsenerpoort 14-17, 7731 DE Ommen

TAKMAN
GEREEDSCHAPPEN

Ommen | Zwolle

www.takman.nl

TUINCENTRUM

Tuincentrum Jurrie Baas
Balkerweg 24
7731 RZ Ommen
Tel. (0529) 453708
Fax (0529) 451595
info@jurriebaas.nl
www.jurriebaas.nl

JURRIE BAAS

KLEINLUGTENBELT

timmer- en onderhoudsbedrijf

De Voormars 10B - 7731 DD Ommen

Telefoon (0529) 45 47 89

EP:Ommen

Beeld & Geluid - Telecom - Wassen & Drogen -
Koelen & Vriezen - Multimedia -
Huishoudelijke apparatuur - Inbouwapparatuur

Gasthuisstraat 52 - 7731 DA Ommen
Tel.: (0529) 45 03 65 - Fax: (0529) 45 25 37
info@epommen.nl

Prima Vista

gewoon gezellig

Varsenerstraat 2
7731 DC Ommen

t 0529 450 144
e info@prima-vista.nl
w www.prima-vista.nl

RENAULT-DEALER

CENTS

Stationsweg 24, 7731 AX Ommen
Tel. (0529) 46 99 00
www.cents.nl

stukadoorsbedrijf
Rinus Zwanepol

Mobiel 06-30009131

Op de Nieuwjaars- niet al te vroege morgen moest je wakker of gewiekst genoeg zijn om anderen “Niejor of te winn’n”, dit wilde nog wel eens een paar cent opleveren. Bij ons nieuwjaarsbezoek aan de vier oud-omes en -tantes van café Steen aan de Markt leverde me dat enkele kwartjes op. Aan de overkant van de Markt – bij café Mannes Steen wachtte me een volgend kwartje - een goed begin van het nieuwe jaar.

Buiten de bebouwde kom en “op de boerschop” vond het oude gebruik “melkbussen- of carbidbussenschieten” plaats. Het deksel van de melkbus werd daarbij met een keiharde dreun weggedreven om een eind verder terecht te komen. Dit trok altijd veel bekijks! Het was vanzelfsprekend belangrijk om er zeker van te zijn, dat zich niemand in het “schootsveld” bevond.

In woonwijken werd ook met bussen geschoten, maar deze waren een heel stuk kleiner, b.v. eentje van maggiblokjes. Onder in het busje, waarin een klein stukje carbid moest worden gedaan, werd een gaatje gemaakt. Een beetje onmisbare spuug bracht het carbid wat aan het bruisen en de deksel werd snel op het busje gedaan – het echte werk kon beginnen!

Het minikanon werd op de grond gelegd – de voet erop om het op zijn plaats te houden. Voorzichtig werd er een lontje of een brandende lucifer aan het gaatje gehouden, zodat de lucht in het busje werd verwarmd. Daarbij werd er een bepaald gas gevormd – even wachten ... en als het carbid met spuug het werk goed had gedaan schoot het dekseltje met een plof een eind weg. Het moest wel weer worden opgezocht want anders kon de volgende knalpartij niet doorgaan. Ook hier was het zaak je er van te overtuigen dat niemand geraakt kon worden.

De jongere kinderen mochten niet schieten met carbidbussen, zij hadden los verpakte, kleine knappertjes, die in een speciaal daarvoor bestemd pistooltje werden gelegd. Na het overhalen van de trekker was er bij het loslaten maar een klein beetje geluid te horen: “klik”! De vooruitgang kwam ook in de knappertjesindustrie tot uiting - er kwamen knappertjes in roze rolletjes op de markt, die in het schietijzer pasten: Klik – klik – klik ... Er waren nog andere knalmethodes, b.v. door het eenvoudige gebruik van een hamer. Een of meer knappertjes werden op een steen gelegd. Een goed gemikte tik van de man (of vrouw) met de hamer produceerde het verwachte geluid – het aantal decibellen was afhankelijk van het aantal gebruikte knappertjes. Veel knappertjes - meer geluid, maar dan slonk de voorraad wel snel. Heel handig in het gebruik waren de roodwit gekleurde touwtjes, die, als er aan beide einden gelijktijdig kort werd getrokken, een klein knalletje gaven.

Dan was er nog een vernuftige constructie, zelfbouw, die ook voor het schieten gebruikt werd. Je ging, net als buurkinderen van de eigen leeftijd, op zoek naar een stuk touw, een spijker en een oude sleutel. Het was belangrijk, dat het een sleutel van het ouderwetse soort was met een greep, baard en een holle steel. Eén eind van het touwtje werd vastgeknoopt aan de greep van de sleutel – het andere eind werd om de kop van de spijker gebonden. Zonder kruit geen knal ... in de holle steel van de sleutel werden knappertjes gedaan en de spijker, die de holle steel moest vullen, er achteraan. Het geheel werd in het midden van het touwtje vastgehouden, zodat sleutel en spijker horizontaal onderaan hingen en dan was het tijd voor actie. Met de juiste handigheid, soms na eerst wel een paar keer “mis mikken”, werd de kop van de spijker tegen een muur geslagen en daar was het knaleffect.

De knappertjes moesten worden gekocht evenals het carbid. Ik had het geluk gratis knappertjes te kunnen bemachtigen in de winkel Brugstraat 33, waar mijn familie een winkel met galanterieën, souvenirs en speelgoed had. Er werd daar ook vuurwerk verkocht, waarvoor echter geen vergunning was. De slimme

De intocht van de Sint bij de Voorbrug.

winkelierster verborg de voorraad in allerlei potten en pannen – en verkocht werd “achterumme”. Toen politieagent Letteboer argwaan had gekregen en haar de vraag stelde of er vuurwerk werd verkocht was het antwoord, dat het klopte. “Ik kon toch zeker niet liegen tegen Letteboer!” vertelde ze later.

Carbid was te koop bij de smeden, die het gebruikten bij het lassen. In de Brugstraat ging je naar de smederij van Johan Klomp of naar diens buurman Hendrik Luttekes, bekend in Ommen als “De Smid”, voor ons, neven en nichten “Ome Smid”. De smederij was ook in het pand Brugstraat 33 gevestigd, dus carbid ... ook gratis.

vlnr H. Luttekes, Mevr van Elburg en Mevr Gerrits.

De Smid was een bekende figuur in Ommen. Hij was actief in muziekvereniging Crescendo, een van de oprichters “Belangrijke initiatiefnemer was de heer H. Luttekes” (Muziekvereniging Crescendo 1908 – 1978) Hij was lange tijd voorzitter van het orkest, dat op 1 februari 1908 werd opgericht.

Er waren nog meer leden, die niet met hun werkelijk naam werden genoemd, maar als De Schipper, De Mulder en De Bakker (respectievelijk Van Elburg, Oldeman en Makkinga) door het Ommer leven gingen.

Als de dirigent afwezig was nam De Smid plaats vóór het korps om te dirigeren. In het jaar 1948 werd hij op grootse wijze door de vereniging gehuldigd met o.a. een feestelijke receptie. Twee van zijn nichtjes mochten mee om de jubilaris een bosje narcissen aan te bieden.

Crescendo had natuurlijk voor een cadeau gezorgd. Voor de vrijgezelle smid was een

vrouw gevonden, die hem werd aangeboden. Zij droeg de toepasselijke naam Crescendiene. Onder haar rokken zou een geheim verborgen zijn en onder grote hilariteit werd het geheim onthuld. De Smid zag er een nieuwe radio, een blijk van waardering voor veertig jaren inzet voor de vereniging. Ook werd hem een cadeau voor het orkest aangeboden in de vorm van een nieuwe klarinet. In 1948 vierde Ommen “Zevenhonderd Jaar Stadsrechten”. Om een groot feest te organiseren was een feestcommissie in het leven geroepen waarin ook De Smid zitting had. Een van de evenementen was een grote, succesvolle revue, waar menig Oll’ Ommer met plezier aan terugdenkt.

E. Egberts, Hendrik Luttekes

NIEUWJAARSWENS 1950 - 1951

In de loop van 1950 ontstonden er plannen bij de landelijke radio-omroep om aan de komende jaarwisseling een bijzonder tintje te geven. Ideeën werden verder ontwikkeld door de AVRO. Men wilde uit elke provincie een bekende smid vragen om in zijn eigen dialect een nieuwjaarswens uit te spreken bij één van de twaalf klokslagen. Omdat Nederland maar elf provincies had werd besloten een smid uit de Wieringermeer – het nieuwe land - toe te voegen.

Voor de provincie Overijssel viel de keuze op de Smid uit Ommen. Heren van de AVRO – de naam Siebe van der Zee werd genoemd - kwamen daarna in de Brugstraat op bezoek om kennis te maken en voorbereidingen te treffen voor de opname. Toen het zover was werd de Smid gevraagd een klap met de hamer op het aambeeld geven, er werd een geluidsopname van gemaakt. Daarna moest hij zijn nieuwjaarswens uitspreken, dit werd ook opgenomen. Van de gebeurtenissen werden enkele foto's gemaakt.

De avond van 31 December 1950, bijna middernacht. Nederland zat bij de radio te wachten op de nationale jaarwisseling. De grens tussen twee jaren werd gewoonlijk overschreden bij de twaalf slagen van de bekende radioklok. Deze waren dit keer echter anders dan anders, ze waren vervangen door twaalf klinkende hamerslagen. Bij de “zoveelste” klap was Overijssel aan de beurt en na de klank van de slag op zijn aambeeld wenste de Smid uit Ommen het Nederlandse volk:

't Giet ôw goed bi'j all wa'j doet - 't Volk van Ommen

De Smid

Opa Woertink, Gasthuisstraat 19

Herinneringen aan zijn opa Gerrit Hendrik Woertink (1880-1956) opgetekend door Gerrit Steen

Hoe zag het er ook al weer uit aan de Gasthuisstraat 19.

Wat zijn de herinneringen aan deze plek midden in het Ommen van rond 1955.

Aan de kant van de straat waren er twee deuren, waarvan er volgens mij altijd maar één werd gebruikt namelijk de “dellendeure”, de kamerdeur heb ik nooit open gezien.

Ging je dus via de dagelijkse deur de deel op dan had je direct links de kraan, het enige watertappunt van het boerderijtje, want dat was het eigenlijk wel een beetje.

Liep je rechtdoor de deel op dat kwam je uit bij het sikkenstalletje compleet met sik, de dagelijkse leverancier van verse zuivel, houdbaarheid “zie onderzijde verpakking”.

Aan je linkerkant tegen de muur van de “steeg” stond het “huussie”, een klein vierkant vertrekje met een houten poepdoos compleet met rond gat er in waarop een houten deksel lag.

Daar waar de deur open staat is het pand van opa Woertink

Popla wc-papier nog niet uitgevonden,... niet getreurd, met een stuk van de kraante kon je de zaak ook wel enigszins schoon krijgen.

In ieder geval beter dan met een stuk papier van de tv-gids, dat was wat gladder en smeerde de boel meer uit elkaar in plaats van dat het schoonmaakte/afnam.

Nog even terug naar het deksel, dat precies in het gat paste, maar doordat er

een iets langer houtje bovenop zat viel het niet in het gat, maar bleef een beetje wiebelig in het gat liggen.

Mijn zus Tonia Margaretha wou eens een keertje, staand op de poepdoos, in de “steeg” en in de “stroate” loeren, terwijl voor het loeren er wel een ander klein raampje in de zijmuur zat.

Je raad het al... het deksel kantelde en één been gleed in het “tönnegie” dat in/onder de poepdoos stond,... en toen..... alleen de lucht al !!!

Daar werd Sinterklaas niet blij van.....in ieder geval opoe Woertink niet, maar met wat Vanish is de boel schoongemaakt..... Of ze nog weer eens heeft geloerd, ik denk van niet.

We gaan weer verder, rechtsaf bij het sikkenstalletje en komen dan bij de kamerdeur die we niet open doen, maar gaan linksaf via een smal gangetje en komen via een lage deur in de tuin.

Een rondje tegen de klok in, eerst staat daar dan het houten schuurtje met kokkepot, enigszins achterover leunend tegen de heg aan van het “Oldemannenhuus” een oude klimroos er voor.

Dan verder de tuin, “n’hof”, in naar het kippenschuurtje, genoeg voor ongeveer 10 kippen en een haan.

Deze haan, een kwaai, heeft mij nog een keer behoorlijk gebeten.

Dat lukte hem geen tweede keer want vlak daarna lag zijn kop als naast het hakblok in het schuurtje en de rest ging in de zondagse kippensoep.

Opa Woertink hield van zijn kleinkinderen en zo’n haan had dat eigenlijk moeten weten en bekorte zo zijn eigen leven terwijl hij het toch zo mooi had met 10 kippen!

Bij het kippenhok gaan we linksaf en komen bij een strakke gemetselde schuur, naar ik denk, gemaakt door ome Marinus, want die hield van degelijk werk.

In die schuur stond een mooie timmermanswerkbank compleet met een bankschroef. Verder linksom een schuur waarin bijen of duiven hadden gezeten, uiteraard niet gelijktijdig want duiven houden niet van honing en bijen zijn overgevoelig voor duivenpoep.

Mogelijk was de schuur, een overblijfsel van de hobby van ome Hendrik, want die hield duiven, ome Gait had hier altijd zo'n vervelend gezegde over waar je totaal niets meekon. "Wie zijn geld wil zien verstuiven koopt tabak of duiven". Zuinig was ome Gait wel maar of hem dat veel levensgeluk heeft gebracht.....?

Zo dat waren de schuurtje, en nu uit de achterdeur met de klok mee was daar de "pishoek".

Het waren twee haaks op elkaar staande muurtjes tegen de muur van het varkenshok aan. Als je er in stond, neus dicht houden, stond je als het ware in een U-vorm en konden de mannen hun kleine boodschap kwijt.

Vermoedelijk was dit urinoir gemaakt door ome Marinus die was in Indië geweest en had wat van de wereld gezien.

Gewoon bij de mestvaalt gaan staan plassen zoals iedereen dat deed vond hij not done. Achter het huis was ook de "blieke", waar het wasgoed lag te bleken totdat de grauwsliuier helemaal was verdwenen.

Ook stonden er een appel - en een pruimenboom in de tuin, maar de betere pruimen kwamen uiteraard van tante Jenne op de Dante.

Ruimte voor een hot tub of jacuzzi was er wel maar ik heb ze nooit gezien.

Hoe het met de wekelijkse wasbeurt ging heb ik na 69 jaar nog steeds niet door.

Hoe vriendelijk schijnt het zonnetje in dit typische oude straatje te Ommen! De twee oude boeren keeren juist terug van de markt met 'n paat knorrepotten, die zoo nu en dan eens den verkeerden weg willen....

Herkenning gevraagd

In De Darde Klokke nr. 171 stond een groepsfoto op de omslag. Op ons verzoek heeft mevrouw Boessekool (86 jaar) uit Zwolle gereageerd. Ze wist de meeste namen van de mensen op deze foto nog. De foto was op 7 januari 1937 op de Dr. Van Raaltestraat genomen. De mensen op de foto zijn bewoners van de Schurinkstraat en het Bouweinde.

1	Meester Stoker was in de kost 2 en 3	39	Frederik Schuurman
2	Jan Timmerman	40	Klaas Schuurman
3	A Timmerman	41	Klaas Schuurman
4	Minekus	42	Koos Timmerman
5	Anna Makkinga	43	Gerrit Timmerman
6		44	Luuk Schonewille
7	Martend Warmelink	45	Jaap Klosse
8	Aaltje Oldeman -	46	Hennie Schonewille
9	Margje Warmelink-Gerrits	47	
10	Bertha ten Tooren	48	
11	Antje Bosscher	49	
12		50	Jo Warmelink
13	Fennigje Oldeman	51	Cobie Klosse
14		52	Jansje Warmelink
15	Willemien Schuurman	53	Annie Klosse
16	Boukje Schuurman	54	Minie Klosse
17		55	Greetje Klosse
18	Aaltje Martens	56	Dina Timmerman
19		57	Geert Timmerman
20	Mevr. Schonewille	58	Jo Makkinga
21	Gerrigje Volkerink	59	Jan Schuurman
22	Frits ten Tooren	60	Gerrit Pots
23	Bertha ten Tooren	61	Jan Makkinga
24		62	
25	Bertus ten Tooren	63	Henk van de Vecht
26		64	Mevr. Klosse
27	mevr. Ten Tooren	65	
28		66	Johans Schuurman
29	Jan Pannekoek	67	Hendrikje Bosscher-Timmerman
30	mevr. Pannekoek	68	Hendrikje ten Tooren
31		69	H.(?) Nentjes
32	Lute Wind - sr.	70	Hendrikje Oldeman
33	Antje Wind-Kramer	71	
34	Lute Wind - jr.	72	mevr. Van Diese-Makkinga
35		73	Onbekend
36	van Lenthe	74	Onbekend
37	Gait Schonewille	75	Onbekend
38	Gerard Oldeman		

3-gangen keuzemenu
€ 26,50

EKKELINKAMP

LUNCH ■ DINER ■ PATISSERIE

Stationsweg 1 ■ 7731 AW Ommen ■ telefoon 0529 45 17 82
www.ekkelenkamp-ommen.nl

KNIPPEN EN ZO!!

DAMES EN HEREN
KAPSALON
pascale

ZONNEBANKEN - BEWEGINGSBANKEN

Slagenkampweg 9, 7731 TK Ommen, Tel. (0529) 45 45 55

b+v bouw

Nieuwbouw
Verbouw
Renovatie
Restauratie
Tekenwerk
Vergunningen

Bouwbedrijf Vonder bv. Tel 0529-451043
Veldkampweg 3 Fax 0529-451027
7731 HL Ommen www.bvbouw.nl

RADIO - T.V. - STEREO RECORDERS - KOELKASTEN
WASAUTOMATEN - EIGEN TECHNISCHE DIENST

M. Dunnwind

Dr. A.C. van Raaltestraat 12
7731 GN Ommen
Tel. (0529) 45 16 58

PROBEER NU ALLE LESSEN 1 MAAND GRATIS

LEVER DEZE ADVERTENTIE IN
EN KRIJG 1 MAAND GRATIS TOEGANG TOT ALLE FACILITEITEN

SPORTRIJK
fit & gezond

BRINK 35, OMMEN
0529 45 45 08

PROBEER NU ALLE NIEUWE LESSEN

Van Elderen
gaat nét even verder

www.vanelderen.nl

Van Elderen
accountants | belastingadviseurs

Verkoop
Aankoop
Taxaties
Hypotheken

Voortgekomen uit
'De Schakel Makelaars'
staan wij vanaf 1998
bekend als dé specialist
in de regio.

sallands goed

registermakelaars & taxateurs

vastgoedcert
gecertificeerd

Vrijthof 5a 7731 CN Ommen T 0529 455 055 ommen@sallandsgoed.nl

www.sallandsgoed.nl

**DE
WILDE
ROOS**

Creative
workshops &
Luxe bungalow
arrangementen

Emslandweg 1D
7731RP Ommen

T 0529 46 36 66
E info@dewilderoos.nl
I www.dewilderoos.nl

ma & vr 09:00 - 17:00 | di t/m do 09:00 - 12:00 | zaterdag 09:00 - 12:00 | zondag gesloten

Strangeweg 7
7731 GV Ommen
Tel. (0529) 45 21 50
Fax (0529) 45 11 65

E-mail: info@dunnewindgroep.nl
Website: www.dunnewindgroep.nl

Dunnewind Groep

Verhuur van shovels, mobiele kranen, minikranen,
auto met kraan en containers.

Het afhalen en laten brengen van zand, grond,
grind, mijnsteen en straatstenen.

Uitvoering van sloopwerken.

Inname van schoon en handzaam puin, bouw- en
sloopafval, tuinafval en hout.

Washal en weegbrug Slagenweg.

Wij zijn ook zaterdag geopend
van 08.00 tot 12.30 uur

UW DAK IS ONS VAK!!!

dakdekkers- en renovatiebedrijf

E. van der LINDE

OMMEN BV

Vermeerstraat 13 • 7731 SM Ommen • Tel. (0529) 45 30 33

Notarispost OMMEN

Zet het zwart op wit.

Notarispost Ommen

Vrijthof 8a, 7731 CN Ommen

T 0529 - 712 523

E secretariaat@notarispostommen.nl

I www.notarispostommen.nl

Elke maandagavond

van 19.00 tot 21.00 uur gratis

en vrijblijvend inlooppreekuur.

Univé's waardevolle adviezen pakken altijd laag uit

Bij Univé kunt u altijd even binnen lopen.
Want bij het Univé-kantoor bij u in de buurt
staat de deur wagenwijd open. U bent van
harte welkom voor een goed persoonlijk
advies. Uiteraard met een lage premie, een
uitgebreide dekking en een perfecte service.

Univé De Onderlinge
Ommen
(0529) 46 94 10

www.unive.nl

Daar plukt u de vruchten van!

DE KAPPER

De Kapper

Vrijthof 1, 7731 CN Ommen

Telefoon (0529) 45 49 48

www.kapsalondekapper.nl

TIJD VOOR JEZELF.

VAN DER BEEK

wijnhandel ~ slijterij

J. van der Beek
Sinds 1854

Vrijthof 11 ~ 7731 CN Ommen

Tel. (0529) 45 30 66 ~ www.wijnhandelvanderbeek.nl

VERHUIZINGEN

EN

TRANSPORTEN

H. STEEN B.V.

Sogenbosstraat 3

7731 WT Ommen

Tel. (0529) 45 18 02

Fax (0529) 45 69 98

Roel & Wilma van de Vegte

Brugstraat 16 ~ 7731 CT Ommen
info@resto-oco.nl ~ www.resto-oco.nl
0529 451429

lunch
plateservice
afhaal
catering
partijen

AUTOSCHADE

Henk Koggel

Ommersstraat 11 - 7731 XD Ommen

Telefoon (0529) 45 12 94

*Aj komt
zj't goed heb'n*

Restaurant-Catering
De Bootsman

Coevorderweg 19

7737 PE Ommen

Tel. (0529) 45 72 72

**Uw vakantie is bij voorbaat geslaagd op
Bungalowpark Hoge Hexel**

Voor reservering:

Hoge Hexel Recreatie

Bruine Hoopsweg 6, 7645 BJ Hoge Hexel

Tel. (0546) 57 98 65 • Fax (0546) 57 13 08

E-mail: info@hhexel.nl • Internet: www.hhexel.nl

